

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № 8
від « 22 » 03 2023 р.

засідання вченої ради НУБіП України

Ректор С. Ніколаєнко

Освітньо-наукова
програма вводиться
в дію з 1 квітня 2023
року

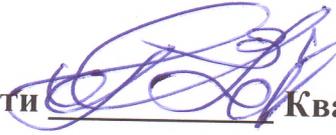
ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Філософія»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю **033 «Філософія»**
галузі знань **03 «Гуманітарні науки»**

Київ – 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-наукової програми
«Філософія»

Проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку Кваша С.М.

Завідувач відділу аспірантури Вакуленко В.Л.

Декан факультету Савицька І.М.

Гарант програми Додонова В.І.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами) та Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 033 Філософія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом МОН України від 01.04.2022 № 287. Освітньо-наукова програма третього (наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» містить 60 кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного наукового рівня вищої освіти; перелік компетенцій; нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОНП розроблено членами проектної групи, фахівцями Національного університету біоресурсів і природокористування України та зовнішніми стейкхолдерами у складі:

1. Додонова Віра Іванівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та міжнародної комунікації - керівник робочої групи (гарант ОНП).
2. Культенко Валентина Павлівна, кандидат філософських наук, доцент, завідувачка кафедри філософії та міжнародної комунікації.
3. Майданюк Ірина Зіновіївна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри культурології.
4. Гольцов Андрій Геннадійович, доктор політичних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації.
5. Гейко Світлана Миколаївна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації.
6. Шеховцова-Бурянова Вікторія Анатоліївна, здобувач ОНП.
7. Гардашук Тетяна Василівна, доктор філософських наук, професор, завідувачка відділом логіки і методології науки Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України.

Рецензенти:

Кисельов М.М.- доктор філософських наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту філософії імені Григорія Сковороди НАН України.

Пустовіт С.В.- доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

1. Профіль освітньо-наукової програми спеціальності 033 «Філософія»

1-Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет біоресурсів і природокористування України, гуманітарно-педагогічний факультет, кафедра філософії та міжнародної комунікації
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Науковий ступінь - доктор філософії (PhD)
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Філософія
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	PhD доктор філософії, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України - 8 рівень, FQ>- ENEA - третій цикл, EQF-LLL - 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або ОКР спеціаліста за спеціальністю «Філософія» або за іншими спеціальностями. Вимоги до вступників визначаються «Правилами прийому до Національного університету біоресурсів і природокористування України», затвердженими Вченою радою.
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	aspirantura@nubip.edu.ua
2. Мета освітньо-наукової програми	
підготовка науково-педагогічних працівників, аналітиків соціальних процесів, світоглядно-парадигмальних, ціннісних та соціокультурних трансформацій сьогодення та представляти результати наукового пошуку у самостійних та оригінальних наукових дослідженнях, а також здатних вирішувати складні гуманітарні завдання для досягнення Цілей сталого розвитку України до 2030 р.	
3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Об'єкти діяльності: комплексні проблеми і дослідницькі проекти в галузі філософії, ефективність їх дослідження і розв'язання для поступу філософської науки; методологічні підходи і методи науково-філософських досліджень, стратегії міждисциплінарного дослідження. Інструменти та обладнання: комунікаційне обладнання,

	<p>інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності.</p> <p>03 - Гуманітарні науки 033 – Філософія</p> <p>Освітньо-наукова програма «Філософія» орієнтована на вивчення закономірностей, підстав та особливостей історичного розвитку соціуму, аналізу сучасних суспільних практик, образу людини у різних соціокультурних та цивілізаційних середовищах з метою пояснення антропологічних, соціальних, аксіологічних норм сьогодення та конструювання відповідних їм стандартів у різних сферах життєдіяльності суспільства.</p> <p>Цілі навчання - набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вдосконалення професійної практики. А також формування загальних і спеціальних компетенцій, необхідних для пояснення причин виникнення та оптимальних шляхів вирішення важливих світоглядно-теоретичних, соціокультурних, антропологічних, екологічних тощо проблем сьогодення.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комплекс ідей, понять, категорій, теорій, принципів, методів, концепцій, підходів, стратегій філософії як фундаментального способу культурної рефлексії; - функціонування і трансформація інтелектуальних практик. - актуальні тенденції розвитку соціально-філософського знання, його проєкція на вітчизняні культурні, економічні та політичні реалії; - рефлексія історично сформованих типів філософування; - сучасні соціальні практики та їх особливості; - соціокультурна обумовленість та дискурсивна природа філософських, наукових ідей в історичній динаміці; - основні виміри та багатогранні взаємозв'язки, що визначають відносини людини і природи; методологія філософських досліджень; - методика викладацької діяльності. <p>Методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці):</p> <p>методологічні підходи сучасної філософії, сучасні методики викладання філософії, сучасні цифрові технології;</p> <p>комплекс загальнонаукових та філософських методів та підходів, орієнтованих на вирішення різноманітних наукових та педагогічних завдань з метою подальшої їхньої імплементації у суспільну практику.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова</p>

<p>Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації</p>	<p>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій.</p> <p>Програма орієнтована на формування у аспірантів комплексу компетенцій за спеціальністю 033 «Філософія», загальних навичок проведення наукових досліджень сучасних соціокультурних трансформацій та конструювання відповідних їм стандартів у різних сферах суспільної практики із застосуванням фахових знань.</p> <p>Ключові слова: філософія науки, соціальна філософія, методологія, соціокультурні трансформації, ціннісна система, світоглядно-ідеологічний дискурс суспільства, інвайроменталізм, біоетика, антропологічний ідеал.</p>
<p>Особливості освітньо-наукової програми</p>	<p>Програма реалізується у невеликих групах дослідників за спеціальністю «Філософія». Можлива академічна мобільність.</p> <p>Наукова особливість ОНП «Філософія» визначена заявленими у Статуті НУБіП України освітніми та культурно-виховними завданнями, серед яких засадниче значення належить дослідженням, що сприятимуть імплементації міжнародних стандартів у всі сфери життєдіяльності українського суспільства. З огляду на це, ОНП «Філософія» має багатовекторний характер, вона поєднує: 1) світоглядні та методологічні компоненти, 2) компоненти, що охоплюють соціально-філософські та антропологічні виміри сучасності, і 3) компоненти, які враховують профіль ЗВО і віддзеркалюють сучасні аспекти розвитку біотехнологій, біоетики, формування екологічної свідомості та культури, гуманно-відповідальне ставлення до природи, що співзвучно задекларованій місії НУБіП України.</p> <p>Висновки і теоретичні узагальнення, зроблені здобувачами в процесі авторських досліджень, можуть впроваджуватися в навчальний процес під час педагогічної практики, яка є невіддільною складовою підготовки докторів філософії зі спеціальності 033 «Філософія». Базами практики є НУБіП України та інші ЗВО, що визначені чинними договорами про співпрацю кафедри філософії та міжнародної комунікації.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, а саме: доктор філософії може обіймати посади викладача вищого навчального закладу, у т.ч. асистента (2310.2), доцента (2310.1); наукового співробітника (науковий співробітник у сфері філософії (2443.1); філософа (2443.2); консультанта із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях) (2443.2); оглядача чи аналітика (крім комп'ютерів) (2149.2), науковий співробітник з інформаційної аналітики (2433.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4). Програма готує фахівців в галузі філософії для викладання філософських дисциплін в ЗВО, що мають аграрне, медичне, технічне спрямування тощо, а також адміністративної та управлінської діяльності</p>

	у сфері громадянської, культурної, освітньої та екологічної політики та ЗМІ.
Подальше навчання	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: <ul style="list-style-type: none"> - навчання на 8-ому (докторському) рівні НРК України; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі й закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання (лекції, семінари, виконання самостійних наукових робіт) поєднується з орієнтацією на: <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток критичного та креативного мислення в аспірантів; - тісну співпрацю аспірантів зі своїми науковими керівниками; - підтримку та консультування аспірантів з боку науково-педагогічних та наукових працівників НУБіП України і галузевих наукових інститутів, налагодження співпраці з провідними вченими світу; - залучення до консультування аспірантів визнаних фахівців у відповідній до тематики наукового пошуку; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України, Верховної Ради України, Апарату Президента України тощо; - безпосередню участь аспірантів у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт; самостійне формування аспірантами індивідуальної освітньої траєкторії.
Оцінювання	<i>Освітня складова програми.</i> Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного, проміжного та підсумкового контролю. <i>Поточний контроль</i> знань аспірантів проводиться у письмовій та/або усній формі (за результатами опрацьованого матеріалу). <i>Проміжний контроль</i> знань проводиться після вивчення програмного матеріалу в усній або письмовій формі. <i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою. Якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично. Участь у міжнародних, всеукраїнських та університетських конференціях та

	<p>науково-методичних семінарах є формою поточного контролю.</p> <p>Перезарахування дисциплін за програмами неформальної освіти відбувається відповідно до Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.</p> <p><i>Наукова складова програми.</i> Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедри та вченій раді факультету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.</p>
Форма контролю успішності навчання аспіранта (здобувача)	<p><i>Освітня складова програми.</i> Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта (здобувача) проводиться у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - екзамен - за результатами вивчення обов'язкових дисциплін освітньої програми, окрім педагогічної (асистентської) практики; - залік - за результатами вивчення вибіркових дисциплін, передбачених навчальним планом. <p><i>Наукова складова програми.</i> Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 033 «Філософія».</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері філософії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Здатність розв'язувати теоретичні завдання різного рівня складності завдяки глибокому розумінню закономірностей розвитку суспільства і світоглядних настанов у різних цивілізаційних середовищах та вміння застосовувати філософську методологію для адекватної оцінки антропологічних, екологічних, аксіологічних, соціальних проблем і перспектив сучасного соціокультурного процесу.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК5. Здатність розв'язувати комплексні проблеми філософії на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>

	<p>ЗКу6. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу текстів, здатність оперативно опрацьовувати значні масиви інформації, генералізувати їх в загальну смислову структуру, виявляти слабкі місця, логічну чи смислову уразливість аргументації.</p> <p>ЗКу7. Вміння використовувати комп'ютерні та комунікаційні технології у науковій та педагогічній діяльності.</p> <p>ЗКу8. Вміння формувати дослідницьке поле власного наукового дослідження у відповідності до сучасної парадигми наукового знання.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК/ФК)</p>	<p>СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у філософії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з філософії та суміжних галузей.</p> <p>СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати методи філософського і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері філософії, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку філософії.</p> <p>СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері філософії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СКу7. Знання предметної області філософії та розуміння сутності професійної діяльності, вміння об'єктивно та неупереджено викладати основні проблеми філософії.</p> <p>СКу8. Здатність до інтерпретації та узагальнення текстів, володіння текстологічною культурою філософа.</p> <p>СКу9. Здатність виявляти та пропонувати шляхи вирішення соціально-філософських, антропологічних, інвайроментальних проблем, доказово й обґрунтовано викладати результати дослідження, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СКу10. Вміння вести науково-дослідницьку діяльність у сфері філософії та дотичних до неї дисциплін індивідуально та в науково-дослідних групах (колективах).</p> <p>СКу11. Здатність критично осмислювати події та явища сучасного життя, використовувати філософську рефлексію для формування власної світоглядної позиції, усвідомлювати моральну відповідальність за результати власної наукової діяльності, вміння використовувати філософські знання для роз'яснення глобальних проблем сьогодення.</p> <p>СКу12. Здатність до самостійної підготовки навчально-методичних матеріалів з дисциплін філософського профілю, до створення електронних навчальних курсів на</p>

платформах Moodle та e-learn, до проведення занять в дистанційному форматі.

7. Програмні результати навчання

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН3. Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.

РН5. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН6. Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці.

РН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН8. Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми філософії з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері філософії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

ПРН 01. Знання та розуміння теоретичних основ філософії і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук, актуальних проблем сучасної філософської думки.

ПРН 02. Вміння та навички генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення, проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі філософських наук. Вміння та навички формулювати наукові проблеми та розкривати їхнє філософське значення крізь призму сьогодення.

ПРН 03. Вміння та навички аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези. Вміння відслідковувати найновіші досягнення у гуманітарній науці та знаходити наукові джерела,

які мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача).

ПРН 04. Знання та вміння використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу. Знання та вміння використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання. Володіння сучасними методиками викладання у вищій школі та навички педагогічної діяльності.

ПРН 05. Знання та розуміння іноземної мови, вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн.

ПРН 06. Вміння та навички розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі гуманітарної науки та соціальної політики. Вміння та навички планувати та управляти часом у процесі здійснення наукових досліджень, підготовки дисертаційного дослідження та педагогічної діяльності.

ПРН 07. Знання ролі інформаційних технологій у науковій та педагогічній діяльності, розуміння загроз зумовлених швидким поширенням комп'ютерних і комунікативних технологій в освіті. Вміння та навички працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію.

ПРН 08. Вміння та навички створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Вміння та навички брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах.

ПРН 09. Вміння та навички організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. Вміння та навички виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження у галузі гуманітарної науки та суміжних з нею науках. Вміння та навички організовувати оформлення і самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.

ПРН 10. Знання та розуміння наукової етики та правил академічної доброчесності, їхньої ролі у науковій діяльності та загальній перспективі розвитку науки та соціуму. Вміння сумлінно та доброчесно виконувати наукові завдання та володіти навичками етичної педагогічної поведінки.

ПРН 11. Знання та розуміння основних тенденцій та логіки розвитку суспільного процесу, особливостей філософської методології та евристичних можливостей методів філософського дослідження. Вміння та навички використання релевантний дослідницький інструментарій у процесі наукового дослідження. Навички репрезентації системного мислення та міждисциплінарного підходу.

ПРН 12. Навички опрацювання філософських текстів відповідно до норм текстологічної культури. Вміння працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. Знання, розуміння та навички використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку. Знання та розуміння змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h- індекс), імпаکت-фактор).

ПРН 13. Знання основних тенденцій розвитку науки й наукових досліджень у сучасному світі. Знання та розуміння генезису розвитку філософської думки. Вміння та навички виокремлювати на підставі знання напрямів і течій історії філософії актуальних соціально-філософських проблем та здійснення їхнього аналізу. Вміння та навички оцінювати актуальність запланованих досліджень та використовувати здобутки минулого для осмислення проблем сьогодення.

ПРН 14. Знання та розуміння закономірностей і підстав розвитку світогляду та образу людини у різних соціокультурних та/чи цивілізаційних середовищах та вміння пропонувати шляхи вирішення соціально-філософських, антропологічних, інвайроменталістських проблем відповідно до запитів сьогодення.

ПРН 15. Вміння та навички ведення науково-дослідницької діяльності у сфері філософії та дотичних до неї дисциплін індивідуально та в науково-дослідних групах (колективах). Вміння та навички налагодження наукової взаємодії з дослідниками, які мають власну світоглядну позицію та толерантне ставлення до інакодумства.

ПРН 16. Вміння та навички публічно представляти, захищати результати наукового дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою. Вміння та навички використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження. Навички участі у критичному діалозі та вміння зацікавлювати результатами дослідження.

ПРН 17. Знання та розуміння закономірностей розвитку глобальних проблем людства, тенденцій еволюції світогляду та образу людини у різних соціокультурних середовищах та вміння на їхньому тлі ставити та вирішувати важливі наукові та педагогічні проблеми. Знання впливових концепцій і стратегій, в межах яких формується проблематика екологічної філософії, біоетики.

ПРН 18. Вміння та навички критичного аналізу подій та явищ суспільного життя, використання філософської рефлексії для формування власної світоглядної позиції, усвідомлення моральної відповідальності за результати власної наукової діяльності. Вміння та навички корелювання досягнення філософської думки з природничими, політичними, етичними знаннями.

ПРН 19. Знання та розуміння сутності та причини змін у поглядах на світ і людину. Вміння та навички аналізувати сучасні проблеми екосистеми та її вплив на розвиток суспільства, аналізувати напрямки діяльності суспільства в умовах екокризи. Вміння та навички ефективно використовувати філософський інструментарій в процесі аналізу усіх аспектів сучасного соціокультурного буття людства, й, особливо, в українському контексті.

ПРН 20. Вміння та навички розробки навчально-методичних матеріалів для викладання філософських дисциплін в закладах вищої освіти. Навички створення електронних навчальних курсів на платформах Moodle та e-learn, читання лекцій і проведення семінарських занять в режимі он-лайн.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізацію фахової підготовки освітньо-наукової програми «Філософії» забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри філософії та міжнародної комунікації. До викладання окремих курсів залучений професорсько-викладацький склад інших кафедр НУБІП України. Попри те, що задіяний у реалізації ОНП професорсько-викладацький склад відзначається активною науковою діяльністю, до роботи з аспірантами залучаються й іноземні фахівці.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчально-лабораторна база структурних підрозділів гуманітарно-педагогічного факультету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на достатньому рівні. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Аспіранти мають необмежений доступ до Інтернет-мережі та, зокрема, до наукометричних баз, в тому числі й Scopus та Web of Science. Він забезпечується кафедрою філософії та міжнародної комунікації й науковою бібліотекою НУБІП України. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОНП 033 «Філософія» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Офіційний веб-сайт https://nubip.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.

	<p>Підтримку системи інформаційного забезпечення Національного університету біоресурсів і природокористування України покладено на структурний підрозділ -інформаційно-обчислювальний центр. Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад один мільйон примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, у т. ч. рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів (з 1984 р.), авторефератів дисертацій (з 1950 р.), дисертацій (з 1946 р.), більше 500 назв журналів та більше 50 назв газет. Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементях, у 7 читальних залах на 527 місць. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Це дає можливість аспірантам використовувати всі наявні сьогодні Інтернет ресурси, в тому числі й електронні бібліотеки. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: https://nubip.ua. Система електронного навчання забезпечує доступ аспірантів до матеріалів окремих курсів: https://elearn.nubip.edu.ua</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних кафедрою філософії та міжнародної комунікації, гуманітарно-педагогічним факультетом та НУБіП України угод про співпрацю
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних гуманітарно-педагогічним факультетом та НУБіП України міжнародних угод та меморандумів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На навчання приймаються іноземні громадяни на умовах контракту, які мають диплом магістра

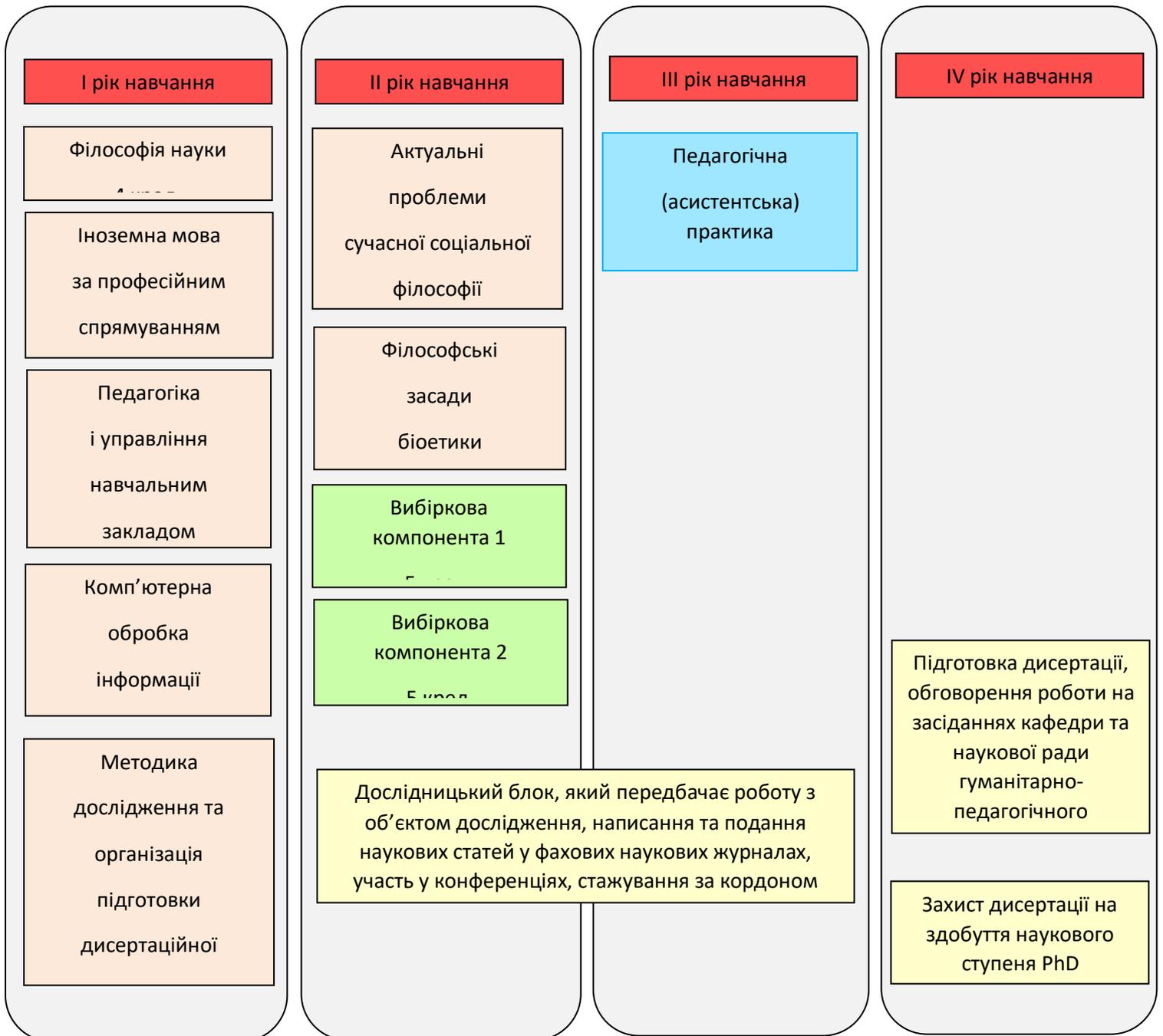
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОНП			
1.1. Цикл загальнонаукової підготовки			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	екзамен
ОК3	Педагогіка та управління закладами вищої освіти	4	екзамен
ОК4	Організація проведення наукових досліджень	4	екзамен
1.2. Цикл спеціальної (фахової) підготовки			
ОК 5	Комп'ютерна обробка інформації	3	екзамен
ОК 6	Методологія філософських досліджень	5	екзамен
ОК 7	Критичне і креативне мислення	4	екзамен
ОК 8	Теорії цивілізацій і міжкультурна комунікація	4	екзамен
ОК 9	Актуальні проблеми сучасної соціальної філософії	4	екзамен
ОК 10	Філософські засади біоетики	3	екзамен
ОК 11	Педагогічна (асистентська) практика	4	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		45	
2. Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 1	Історія української філософії	5	залік
ВК 2	PhD-дисертація як науковий проєкт	5	залік
ВК 3	Постмодерністські візії людини і суспільства	5	залік
ВК 4	Біополітика	5	залік
ВК 5	Філософські проблеми біології	5	залік
ВК 6	Філософські засади психодуховного простору особистості	5	залік
ВК 7	Філософія екології	5	залік
ВК 8	Глобальні проблеми сучасності	5	залік
ВК 9	Філософія антинаталізму	5	залік

ВК 10	Екологічні імперативи контркультури	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		15	
Загальний обсяг освітньої програми		60	

2.2 Структурно-логічна схема ОНП

2.3. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова робота здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня регламентується індивідуальним планом роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає написання здобувачем вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня дисертаційного дослідження під керівництвом наукового керівника.

Наукова складова освітньо-наукової програми 033 «Філософія» регламентується індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії. Індивідуальний план аспіранта погоджується з науковим керівником та гарантом освітньо-наукової програми та затверджується вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Індивідуальний план є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи під час щорічного звіту на засіданні кафедри філософії та міжнародної комунікації та вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету.

Підготовка фахівців третього (освітньо-наукового) рівня завершується наданням висновку кафедри про наукову і практичну цінність дисертаційної роботи.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 033 «ФІЛОСОФІЯ»

1. Колективна ідентичність в умовах глобалізації.
2. Антропологічно-екзистенційні виміри соціального світу.
3. Соціальна епістемологія.
4. Соціально-філософський аналіз постсучасної соціальної реальності.
5. Філософські проблеми природознавства.
6. Екологічна філософія та екогуманізм.
7. Сучасний дискурс політичних ідеологій.
8. Філософські засади біоетики.
9. Біополітика і біобезпека в сучасному світі.
10. Філософія антинатуралізму: проблеми і перспективи.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту»: атестація осіб, що здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Готовність до публічного захисту дисертаційного дослідження здобувача визначається науковим керівником, проте за умови успішного виконання аспіратом його індивідуального навчального плану наукової роботи.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері філософії або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті Університету, інституційному репозиторії. Дисертація повинна мати обсяг основного тексту 6,5 – 9 авторських аркушів.

У дипломі доктора філософії, доктора наук зазначаються назва вищого навчального закладу, в якому здійснювалася підготовка, назва вищого навчального закладу (наукової установи), у спеціалізованій вченій раді якого(якої) захищено наукові досягнення, а також назва кваліфікації, що складається з інформації про здобутий особою науковий ступінь, галузь знань та/або спеціальність.

Невід'ємною частиною диплома освітнього рівня доктора філософії є додаток європейського зразка, що містить структуровану інформацію про завершене навчання. У додатку до диплома подається інформація про результати навчання особи, що складається з інформації про назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС, а також відомості про національну систему вищої освіти України.

4. Матриця відповідності компетентностей компонентам ОНП 033 «Філософія»

Компетентності	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8
Інтегральна. Здатність розв'язувати завдання різного рівня складності завдяки глибокому розумінню закономірностей розвитку суспільства і світоглядних настанов у різних цивілізаційних середовищах та вміння застосовувати філософську методологію для адекватної оцінки антропологічних, екологічних, аксіологічних, соціальних проблем і перспектив сучасного соціокультурного процесу.	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), поєднана з вмінням працювати за правилами (гнучкість), здатність вчитися та оволодівати сучасними науковими знаннями	+		+	+	+	+	+	
ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу текстів, здатність оперативно опрацьовувати значні масиви інформації, генералізувати їх в загальну смислову структуру, виявляти слабкі місця, логічну чи смислову уразливість аргументації.	+		+	+	+	+	+	
ЗК 03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, володіти сучасними методиками викладання, вміння виявляти, ставити та вирішувати наукові та педагогічні проблеми, проводити професійну діяльність в умовах обмеження часу й ресурсів.	+		+		+			+
ЗК 04. Здатність коректно репрезентувати висновки наукових досліджень англійською мовою для комунікації і взаємодії в рамках		+			+			

міжнародної академічної спільноти.								
ЗК 05. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.		+	+		+			+
ЗК 06. Вміння використовувати комп'ютерні та комунікаційні технології у науковій та педагогічній діяльності.			+	+				+
ЗК 07. Вміння формувати дослідницьке поле власного наукового дослідження у відповідності до сучасної парадигми наукового знання	+				+		+	
ЗК 08. Вміння писати власні тексти аналітичного характеру та застосувати необхідні процедури (редагування, коректура, звірка) при підготовці тексту до публікації та публічно презентувати результати наукових досліджень, а також професійно і толерантно вести наукову дискусію.		+			+			+
ЗК 09. Здатність дотримуватись наукової етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.	+		+		+	+	+	+
СК 01. Знання предметної області філософії та розуміння сутності професійної діяльності.	+				+	+	+	+
СК 02. Вміння застосовувати методи філософського і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.	+			+	+	+	+	
СК 03. Здатність до інтерпретації та узагальнення текстів, володіння текстологічною культурою	+	+			+	+		

філософа.								
СК 04. Здатність виконувати оригінальні дослідження та створювати нові знання, що можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з філософії та суміжних галузей.	+				+	+		
СК 05. Здатність виявляти та пропонувати шляхи вирішення соціально-філософських, антропологічних, інвайроменталістських проблем, доказово й обґрунтовано викладати результати дослідження, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.	+				+	+	+	
СК 06. Вміння вести науково-дослідницьку діяльність у сфері філософії та дотичних до неї дисциплін індивідуально та в науково-дослідних групах (колективах).	+		+	+	+	+	+	+
СК 07. Вміння об'єктивно та неупереджено викладати основні проблеми філософії.	+				+	+	+	+
СК 08. Вміння використовувати філософські знання для роз'яснення глобальних проблем сьогодення.	+				+	+	+	
СК 09. Здатність критично осмислювати події та явища наукового життя, використовувати філософську рефлексію для формування власної світоглядної позиції, усвідомлювати моральну відповідальність за результати власної наукової діяльності.	+				+	+	+	
СК 10. Здатність до поширення філософських знань та піднесення філософської культури в Україні.	+				+	+		+
СК 11. Здатність до самостійної підготовки навчально-			+	+				+

методичних матеріалів з дисциплін філософського профілю, до створення електронних навчальних курсів на платформах Moodle та e-learn, до проведення занять в дистанційному форматі.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОНП 033 «Філософія»

Результати навчання	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8
<i>ПРН 01.</i> Знання та розуміння теоретичних основ філософії і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук, актуальних проблем сучасної філософської думки.	+				+	+	+	
<i>ПРН 02.</i> Вміння та навички генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення, проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі філософських наук. Вміння та навички формулювати наукові проблеми та розкривати їхнє філософське значення крізь призму сьогодення.	+		+		+	+	+	
<i>ПРН 03.</i> Вміння та навички аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези. Вміння відслідковувати найновіші досягнення у гуманітарній науці та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача).	+	+		+	+	+		
<i>ПРН 04.</i> Знання та вміння використовувати сучасні засоби і технології організації на здійснення освітнього процесу. Знання та вміння використовувати різноманітні аспекти		+	+					+

виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання. Володіння сучасними методиками викладання у вищій школі та навички педагогічної діяльності.								
ПРН 05. Знання та розуміння іноземної мови, вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн.		+			+			+
ПРН 06. Вміння та навички розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі гуманітарної науки та соціальної політики. Вміння та навички планувати та управляти часом у процесі здійснення наукових досліджень, підготовки дисертаційного дослідження та педагогічної діяльності.		+	+	+	+			+
ПРН 07. Знання ролі інформаційних технологій у науковій та педагогічній діяльності, розуміння загроз зумовлених швидким поширенням комп'ютерних і комунікативних технологій в освіті. Вміння та навички працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію.			+	+	+			+
ПРН 08. Вміння та навички створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Вміння та навички брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на	+	+	+		+	+		

конференціях, семінарах та форумах.								
ПРН 09. <i>Вміння та навички</i> організувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. <i>Вміння та навички</i> виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження у галузі гуманітарної науки та суміжних з нею наук. <i>Вміння та навички</i> організувати оформлення і самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.	+	+		+	+			
ПРН 10. <i>Знання та розуміння</i> наукової етики та правил академічної доброчесності, їхньої ролі у науковій діяльності та загальній перспективі розвитку науки та соціуму. <i>Вміння</i> сумлінно та доброчесно виконувати наукові завдання та навички етичної педагогічної поведінки.	+		+		+	+	+	+
ПРН 11. <i>Знання та розуміння</i> основних тенденцій та логіки розвитку суспільного процесу, особливостей філософської методології та евристичних можливостей методів філософського дослідження. <i>Вміння та навички</i> використання релевантного дослідницького інструментарію у процесі наукового дослідження. Навички репрезентації системного мислення та використання міждисциплінарного підходу.	+				+	+	+	
ПРН 12. <i>Навички</i> опрацювання філософських текстів відповідно до норм текстологічної культури. <i>Вміння</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.		+		+	+			

<i>Знання, розуміння та навички використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку. Знання та розуміння змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h- індекс), імпакт-фактор.</i>								
<i>ПРН 13.</i> Знання основних тенденцій розвитку науки й наукових досліджень у сучасному світі. Знання та розуміння генезису розвитку філософської думки. Вміння та навички виокремлювати на підставі знання напрямів і течій історії філософії актуальних соціально-філософських проблем та здійснення їхнього аналізу. Вміння та навички оцінювати актуальність запланованих досліджень та використовувати здобутки минулого для осмислення проблем сьогодення.	+				+	+	+	
<i>ПРН 14.</i> Знання та розуміння закономірностей і підстав історичного розвитку світогляду та образу людини у різних соціокультурних та/чи цивілізаційних середовищах та вміння пропонувати шляхи вирішення соціально-філософських, антропологічних, інвайроменталістських проблем відповідно до запитів сьогодення.	+				+	+	+	
<i>ПРН 15.</i> Вміння та навички ведення науково-дослідницької діяльності у сфері філософії та дотичних до неї дисциплін індивідуально та в науково-дослідних групах (колективах). Вміння та навички налагодження наукової взаємодії з дослідниками, які мають власну світоглядну позицію та толерантного ставлення до інакодумства.	+		+		+	+	+	+
<i>ПРН 16.</i> Вміння та навички публічно	+	+	+	+	+	+	+	+

представляти, захищати результати наукового дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою. <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження. <i>Навички</i> участі у критичному діалозі та <i>вміння</i> зацікавлювати результатами дослідження.								
ПРН 17. <i>Знання та розуміння</i> закономірностей розвитку глобальних проблем людства, тенденцій еволюції світогляду та образу людини у різних соціокультурних середовищах та <i>вміння</i> на їхньому тлі ставити та вирішувати важливі наукові та педагогічні проблеми. <i>Знання</i> впливових концепцій і стратегій, в межах яких формується проблематика екологічної філософії, біоетики.	+		+		+	+	+	
ПРН 18. <i>Вміння та навички</i> критичного аналізу подій та явищ суспільного життя, використання філософської рефлексії для формування власної світоглядної позиції, усвідомлення моральної відповідальності за результати власної наукової діяльності. <i>Вміння та навички</i> корелювання досягнення філософської думки з природничими, політичними, етичними знаннями.	+				+	+	+	
ПРН 19. <i>Знання та розуміння</i> сутності та причини змін у поглядах на світ і людину. <i>Вміння та навички</i> аналізувати сучасні проблеми екосистеми та її вплив на розвиток суспільства, аналізувати напрямки діяльності суспільства в умовах екокризи. <i>Вміння та навички</i> ефективно використовувати філософський інструментарій в	+				+	+	+	

процесі аналізу усіх аспектів сучасного соціокультурного буття людства, й, особливо, в українському контексті.								
ПРН 20. <i>Вміння та навички</i> розробки навчально-методичних матеріалів і викладання філософських дисциплін в закладах вищої освіти. <i>Навички</i> створення електронних навчальних курсів на платформах Moodle та e-learn, читання лекцій і проведення семінарських занять в режимі он-лайн.			+	+				+